Qorti tal-Magistrati (Malta)

Bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali

Magistrat Dr Simone Grech LL.D

Il-Pulizija

vs

Grazzio Falzon

Illum, 29 ta' Ottubru 2019

Il-Qorti

Rat l-imputazzjonijiet imressqa kontra Grazzio Falzon ta' 68 sena bin Carmelo u Maria nee' Azzopardi mwieled f' 06.06.1940 u joqghod 77, Triq L-isqof Scicluna, Hal Qormi bil-karta ta' l-identita' numru 466240M fejn Falzon gie akkuzat li:

"bejn Gunju 2018 u Marzu 2019 minn gewwa l-fond 12, Triq Dun Gwakkin Schembri Hal Qormi

1) *Bhala persuna li sakkart, gieghelt u ippermettejt lil xi annimal jissakkar f' xi post nqast li tiehu dawk il-prekawzjonijiet kollha mehtiega skond ic-cirkostanzi sabiex ma thallix lil dak l-annimal iddejjaq lil girien permezz ta' inbiegh jew xort ohra;*

2) *Gibt ruhek b' tali mod li tajt fastidju lil Jean Pierre Chircop u b' mod li kont taf jew li missek kont taf li dak li ghamilt kien ta' fastidju ghalih*

3) *Xhett jew hallejt warajk frak t' ikel f' xi post pubbliku, triq, bahar jew spazju fil-miftuh li ghalih il-pubbliku ghandu access jew dan depozitu jew thallija ma kienetx awtorizata.*

Il-Qorti hija mitluba li f' kaz ta' htija tapplika l-Art 383 tal-Kap 9."

Rat id-dokumenti ezebiti.

Accediet fuq is-siti involuti.

Semghet il-provi mressqa;

Semghet trattazzjoni;

Rat li l-kawza kienet differita ghal-lum ghas-sentenza;

Rat l-atti kollha tal-kawza;

Ikkunsidrat:

Il-Qorti qieset ix-xhieda moghtija f' dan il-kaz, kif ukoll rat id-dokumenti ezebiti.

Illi l-ewwel akkuza hija regolata mill-artikolu 153 tal-Kapitolu 10 tal-Liġijiet ta' Malta li jinqara kif ġej:

Kull persuna li ssakkar jew iġġiegħel, jew tippermetti, li xi annimal jissakkar f'xi post, għandha tieħu dawk il-prekawzjonijiet meħtieġa skont iċ-ċirkostanzi sabiex ma tħallix lil dak l-annimal idejjaq lill-ġirien, permezz ta' inbiħ jew tnewwiħ jew xort'oħra.

Illi fid-dibattiti parlamentari fejn gie diskuss dan l-artikolu tal-ligi qabel daħal fis-seħħ fis-sena 2010 il-Ministru tal-ġustizzja tal-ġurnata qal hekk:

"Qegħdin nintroduċu artiklu ieħor fil-Kodiċi tal-Liġi tal-Pulizija sabiex nagħtu protezzjoni wkoll minn annimali li jdejqu lill-ġirien. F'pajjiżna fortunament hawn ħafna nies iħobbu lannimali u l-maġġoranza tagħhom jieħdu ħsiebhom ukoll. Hemm imħabba kbira għallannimali u n-nies jonfqu flejjes kbar sabiex iżommu tajjeb l-annimali tagħhom, però sfortunatament għandna numru ta' nies fis-soċjetà li dan ma jagħmluhx. Għalkemm wieħed ma jkunx jista' espressament jitkellem fuq moħqrija tal-annimali, jiġifieri li inti qed issawwat annimal jew qed iżżommu

f'kondizzjonijiet ħżiena, imma dan l-annimal ikun qiegħed idejjaq lill-ġirien. Allura qed nipproponu artiklu ġdid li jgħid hekk:

"Kull persuna li ssakkar jew iġġiegħel jew tippermetti li xi annimal jissakkar f'xi post għandha tieħu dawk il-prekawzjonijiet meħtieġa skont iċ-ċirkostanzi sabiex ma tħallix lil dak l-annimal idejjaq lill-ġirien permezz ta' nbiħ jew tnewwiħ jew xorta oħra".

Sfortunatament hemm numru ta' każijiet fejn, per eżempju, wieħed ikollu kelb jew inkella ċerti tipi ta' għasafar li jitħallew f'post abbandunat, forsi fuq il-bejt, jitħallew għal rashom, u dawn jagħmlu l-lejl kollu jinbħu. Is-sid jitlaq mill-post, iħalli lil dan il-kelb hemmhekk għassa, dan jagħmel il-lejl kollu jinbaħ fuq il-bejt, il-ġirien ma jistgħux jorqdu, u filfrattemp jiżdiedu d-dwejjaq. Dan m'għandux ikun, u għal dan il-għan qed indaħħlu emenda li tistabbilixxi każ bħal dan bħala kontravenzjoni. Jekk inti għandek imħabba vera għall-annimali trid tieħu ħsieb li tagħtihom kondizzjonijiet tajbin, trid tieħu ħsieb li tħallihom f'ambjent u f'sitwazzjoni li permezz tagħha tassigura li dawn l-annimali ma jiddisturbawx lil ħaddieħor." (Seduta no. 205 – Tal-Erbgħa l-24 ta Marzu 2010).

L-intenzjoni tal-leġislatur wara dan l-artikolu kien li jigu indirizzati dawk il-kazijiet fejn jkun qed jinholoq inkonvenjent jew fastidju lil terzi minn annimali mizmuma gewwa xi fond minhabba l-istorbju li ikunu qed jiggeneraw jew ghal xi raguni ohra.

Mill-provi prodotti u kif ukoll minn dak li rat hi stess waqt l-access, din il-Qorti hija moralment konvinta illi il-mod kif l-imputat qed izomm l-ghasafar tieghu kien qed johloq inkonvenjent lill-parte civile. Kwindi l-kontravenzjoni ravvizata fl-ewwel akkuza tirrizulta ampjament ippruvata.

Illi t-tieni akkuza hija dik tal-fastidju kif mahsub fl-artikolu 251A(1)(2) tal-Kapitolu 9 taqra:

(1) Persuna li:
(a) iġġib ruħha b'mod li tagħti fastidju lil persuna oħra;jew
(b) iġġib ruħha b'mod li tkun taf jew ikun imissha tkun tafli dan ikun ta' fastidju għal dik il-persuna; jew
(ċ) tissoġġetta lil persuna oħra għal xi att ta' intimitàfiżika; jew
(d) titlob favuri sesswali mingħand persuna oħra; jew
(e) tissoġġetta lil persuna oħra għal xi att u, jew imġiba li jkollhom konnotazzjoni-jiet sesswali, inklużi kliem bil-fomm, mossi u, jew għemil, il-wiri jew iċ-ċirko-lazzjoni ta' kliem miktuba, stampi, u, jew ximaterjal ieħor, fejn dak l-att,

kliem, u jew imġibamhumiex mixtieqa mill-vittma, u jkunu jistgħu raġonevolemnt jiġu kkunsidrati bħala offensivi,umiljanti, degradanti, u, jew intimidatorji lejha,tkun ħatja ta' reat taħt dan l-artikolu.

(2) Għall-fini ta' dan l-artikolu, persuna li tkun qiegħda ġġibruħha b'mod dubjuż imissha tkun taf li dik l-imġiba tammonta għalfastidju ta' persuna oħra jekk fil-qies ta' persuna raġonevoli lijkollha l-istess informazzjoni din kienet kieku taħseb li dik l-imġiba kienet tammonta għal fastidju tal-persuna l-oħra.
(3) Persuna akkużata b'reat taħt dan l-artikolu tista' ġġibprova li:(a) l-imġiba tagħha kienet dovuta bl-iskop li timpedixxijew tikxef xi delitt; jew(b) l-imġiba tagħha kienet dovuta taħt xi liġi, regolamentjew regola, jew biex tikkonforma ruħha ma' xikondizzjoni jew ħtieġa imposta minn xi persuna taħt xiliġi; jew(ċ) fiċ-ċirkostanzi partikolari dik l-imġiba kienet waħdaraġonevoli.

(4) Persuna misjuba ħatja ta' reat taħt dan l-artikolu tista'teħel il-piena ta' priġunerija għal żmien minn sitt xhur sa sentejnjew multa ta' mhux inqas minn ħamest elef euro (€5,000) u mhuxiżjed minn għaxart elef euro (€10,000), jew dik il-multa upriġunerija flimkien:

Iżda l-piena għandha tiżdied bi grad wieħed meta r-reat isir kontra xi persuna msemmija fl-artikolu 222(1)

Illi mal-promulgazzjoni ta' dan ir-reat, il-legislatur fittex sabiex tigi ssanzjonata dik l-imgieba li tista' tohloq fastidju, ghalkemm l-ebda definizzjoni ma tinghata lil dan it-terminu legali.

"Dan l-artikolu huwa meħud kważi kelma, b'kelma mil-liġi 'Protection of Harassment Act 1997'. Dwar l-Att l-Archbold jgħid dan li ġej:

'The Act describes itself as one 'to make provision for protecting persons from harassment and similar conduct.' It was passed for the purpose of dealing with the phenomenon of 'stalking'. There is, however, no attempt at a definition of harassment, although section 7(2) provides that references to harassing a person include alarming the person or causing the person distress. In 'Tuppen and anor vs Microsoft Corporation Limited and anor, The Times' November 15 2000, QBD, Douglas Brown J held that there being no definition of 'harassment' in the Act, it was legitimate to have recourse in the proceedings in Parliament as an aid to construction because the wide potential and far-reaching meaning that might be attributed to the word; such reference made clear that the behaviour sought to be controlled was conduct such as stalking, anti-social behaviour by neighbours and racial harassment. But in 'Thomas vs News Group Newspaper Ltd and anor, The times, July 25th 2001, CA (Civ.Div) it was held that the Act is concerned with conduct targeted at an individual which was calculated to produce alarm or distress and which was oppressive and unreasonable.

Two incidents can constitute a ' course of conduct' but the fewer the incidents and the greater theri separation in time, the less likely its that they could be described as 'a course of conduct': Lau vs DPP (2000) 1 F.L.R. 799 DC. In 'Pratt vs DPP' 165

J.P. 800 DC, it was said that the concern which the 1997 Act had been intended to meet was that persons should not be put in a state of alarm or distress by the behaviour of others; and that purpose had to be borne in mind when deciding whether to prosecute when there was only a small number of incidents relied upon." (App. Inf. il-Pulizija vs Carmelo Vella – 14/05/2012)

Referenza ghandha ssir ghal dak li qalet il-Qorti ta' l-Appell fil-kawza deciza fid-29 ta' Novembru 2018 fl-ismijiet Il-Pulizija (Spet. Elton Taliana) Vs Denise Falzon:

"Illi minn qari ta' din id-disposizzjoni tal-ligi ghandu johrog illi l-awtur tar-reat irid ikollu l-intenzjoni illi johloq fastidju lil vittma tieghu bl-imgieba tieghu. Tant hu hekk illi din l-intenzjoni tissarraf f'imgieba volutament ripetuta u intenzjonata sabiex iddejjaq u tivvessa. Illi allura hemm distinzjoni netta, fil-fehma ta' din il-Qorti, bejn dik l-imgieba li qed tohloq fastidju u dik li tohloq semplicement inkonvenjent. Tant hu hekk illi:

"L-artikolu 251A johloq ir-reat ta' persuna li ggib ruha b' mod li taghti fastidju lil persuna ohra u b' mod li tkun taf jew imissha tkun taf li dan ikun ta' fastidju ghal dik il-persuna. ....

Il-ligi fis-sub-inciz (2) tkompli tiddisponi li persuna li tkun qed iggib ruha b' mod dubbjuz imissha tkun taf li dik l-imgieba tammonta ghal fastidju ta' persuna ohra jekk fil-qies ta' persuna ragjonevoli li jkollha l-istess informazzjoni, din kienet kieku tahseb li dik l-imgieba kienet tammonta ghal fastidju tal-persuna l-ohra. Fis-subinciz (3)(c) il-ligi tkompli tghid li persuna akkuzata b' reat taht dan l-artikolu tista' ggib prova li fic-cirkostanzi partikolari dik l-imgieba kienet wahda ragjonevoli. Fl-artikolu 251C hu provvdut li riferenzi ghall-ghoti ta' fastidju lil persuni jinkludi meta wiehed jaghti qata': ("alarming") jew idejjaq: ("causing ..distress") lill-persuna. (Il-Pulizija vs Massimo Tivisini)

Illi wkoll fl-istess sentenza saret referenza għat-tifsira tal-fastidju mill-ġurista Blackstone fejn:

'...it-terminu legali fastidju (bl-Ingliz "Harassment") gie definit mill-Black's Law Dictionary - (7th. edit.) bhala :-

"Words, conduct or action (usu. Repeated or persistent) that being directed at a specific person, annoys, alarms or causes substantial emotional distress in that person and serves no legitimate purpose",

...dan l-element ta' ripetizzjoni jew persistenza ma jridx jigi konsidrat "in isolation" b' riferenza biss ghall-kaz mertu tal-kawza imma bil-fors li jrid jitqies fl-isfond tar-

retroxena u tal-agir precedenti tal-gudikabbli. Dan ghaliex kif gie ritenut minn din il-Qorti fl-Appell Kriminali : "Il-Pulizija vs. Alan Caruana Carabez" [21.6.07] :-

".... f' kazijiet bhal dawn ir-retroxena ghal kull incident hija importanti biex il-Qorti tkun tista' tispigola l-incident izolat u accidentali minn agir abitwali ta' fastidju fuq periodu ta' zmien."

Illi jidher allura li t-test li għandu jiġi adoperat biex jiġi stabblit jekk hemmx fastidju 'illeċitu' o meno huwa billi jiġi applikat it-test oġġettiv iktar milli dak soġġettiv filwaqt pero' li jittieħed qies talfattispeċi kollha tal-każ u l-assjem taċ-ċirkostanzi kollha li setgħu wasslu lil kwerelant jieħu l-passi li ħa.

Illi f'kaz konsimili din il-Qorti kif diversament ippresjeduta sahhqet:

"L-azzjoni tal-appellant, tista' tkun ezaminata mill-ottika tal-inkonvenjent izda certament mhix minn dik tal-fastidju li f'dan il-kaz kienet tirrikjedi prova ta' zamma ta' annimali f'tali stat li b'intenzjoni kriminuza ried johloq sitwazzjoni ta' fastidju bl-iskop li jivvessa specifikatament lill-girien u anke bi skop."

Fil-kaz hawn skrutinat jemergi illi l-azzjoni tal-appellant fiz-zamma tal-annimali tieghu qed tohloq inkonvenjent ghal diversi girien u kien jispetta lil dawk il-persuni, allura lkwerelanti, jghidu ghaliex jahsbu li l-appellant qieghed bl-azzjoni tieghu, johloq dan il-fastidju." (Il-Pulizija vs Raymond Spiteri App. Inf. 26/05/2016)

Din il-Qorti tqies li ghalkemm il-parti leza ressaq provi dwar dak li jikkostitwixxi l-inkonvenjent li qed jigi ikkrejat lilu mill-imputat, madanakollu ma hemm l-ebda prova fl-atti li tindika lil hinn minn kull dubbju dettat mir-raguni, illi dan l-agir da parti tal-imputat kien specifikatament intenzjonat sabiex idejjqu jew jivvessah. Irrizulta li l-imputat bl-ghajnuna ta' bintu u r-ragel taghha segwa r-rakkomandazzjonijiet moghtija lilu mill-ufficjali ta' sanita u assigura ruhu li l-post jinzamm nadif filwaqt li ha l-mizuri biex joqtol il-grieden li jidhlu fl-istess proprjeta' tieghu.

Dan ifisser allura illi fic-cirkostanzi partikolari ta' dan il-kaz ir-reat ravvizat fl-artikolu 251A tal-Kodici Kriminali ma isibx applikazzjoni u allura din il-Qorti tqies li din it-tieni imputazzjoni ma gietx ippruvata.

Dwar it-tielet akkuza, din il-Qorti tqies li ma tressqux provi mill-prosekuzzjoni li kien qed jithalla ikel jew frak ta' ikel f' xi pst pubbliku, triq, jew spazju fil-miftuh

li ghalih il-pubbliku ghandu access. Ma tressqux provi sufficjenti dwar din it-tielet imputazzjoni.

Decide

Ghal dawn il-motivi, il-Qorti qieghda taqta' u tiddeciedi billi wara li rat l-artikolu 251A tal-Kap 9 tal-Ligijiet ta' Malta u l-artikolu 4 tal-avviz legali 344/05 qed issib lil imputat mhux hati tat-tieni u tat-tielet imputazzjonijiet u tilliberah minnhom filwaqt li wara li rat l-artikoli 153, 318 u 321 tal-Kap 10 tal-Ligijiet ta' Malta ssib lill-imputat hati ta' l-ewwel imputazzjoni tikkundannah ghal hlas ta' ammenda ta' €50 kif ukoll qed tordna lill-ħati li jneħħi l-ghasafar kollha li ghandu fil-proprjeta' tieghu gewwwa 12 Triq Dun Gwakkin Schembri, Hal-Qormi fi zmien xahar. Il-Qorti taghmilha cara li f' kaz li l-hati jonqos li jesegwixxi din l-ordni fiż-żmien hekk lilu mogħti, jeħel piena ta'ammenda ta' mhux iżjed minn erba' euro u sitta u sittin ċenteżmu(4.66) għal kull ġurnata li l-kontravvenzjoni tkompli wara li jagħlaq iż-żmien hawn fuq imsemmi.

Magistrat Simone Grech